

Sv. Jožef, Studenci pri Mariboru. Bliža se mesec marec, mesec sv. Jožefa. Vsi pobožni častilci tega velikega svetnika si prizadevajo mu na kakoršenkoli način napraviti veselje in ga častiti cel mesec. S tem si želijo ga nakloniti, da bi jim bil priprošnjik v smrtni uri in pred večnim Sodnikom. Dragi moji! Stori tudi ti kaj v njegovo čast, posebno če se imenuješ Jožef ali Jožica. Opravi vsak dan kako pobožnost, molitve njemu v čast. Če pa ti je gmotno mogoče, prispevaj v denarju za popravilo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, ki je v prav ravnem stanju. Delavci, ki jih je tukaj največ naseljenih, ne zmrejo sami. Mnogo dušnih pastirjev na deželi je že dobilo in še bo prošnjo in položnico v to svrhu. Prošeni so, naj vsaj kaj malega prispevajo, ali pa odstopijo isto položnico boljše situiranim faranom, da se odzovejo tej naši prošnji. Lanj je bil popravljen zvonik; letos bi radi nadaljevali s popravilom cerkve. Nujno je to popravilo, ker je sicer v nevarnosti, da se v slučaju silnejšega potresa poruši. Razen vezave sten v poprečini je treba cerkev zunaj in znotraj deloma na novo ometati, deloma pobeliti, oziroma očistiti. Morda poromaš sam osebno na Jožefovo v Studence, če si blizu. Tedaj se boš preprčal prav gotovo o potrebi popravila in boš položil večji ali manjši dar sv. Jožefu na oltar. Za vsak naj-

Novi predsednik mariborskih gasilcev g. Bogdan Pogačnik, bančni ravnatelj.

manjši dar bo že sedaj izrečena zahvala: Bog plačaji! Sploh se za vse dobrotnike vsak teden mašuje v cerkvi sv. Jožefa. Naj Vam bo sv. Jožef plačnik! — Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Sv. Križ nad Mariborom. Dne 31. januarja sta obhajala v ožjem rodbinskem krogu 25-letnico svojega zakona Jože in Lenka Pajtler, posestnika gostoljubne in prijazne Tojzlove hiše. Mnogi izmed nas se je že divil krasnemu razgledu raz Tojzlovega vrha, od koder se vidi cela Prlekija, preko Radgona in Kapele do li v Prekmurje in v sosedno Avstrijo in marsikateri se bo ob tej priliki tudi rad spominjal na »Kojzjek« in njegov vinograd, kjer

smo bili od dobre Tojzlove mamice nad vse gostoljubno sprejeti in kjer smo tako veselih uric preživeli med petjem. Upamo in želimo, da bi oba slavljenca ućakala v sredini svojih dragih še zlat jubilej tako vedrega lica in zadovoljna, kot srebrnega. Zato Bog Vaju živi še mnogo let na prijazni Tojzlovinji!

Št. 11j v Slovenskih goricah. Naši poštvalni igralci prosvetnega društva so nam v tej sezoni nudili že več predstav, kakor: verski misterij »Slehernik«, kateri je privabil občinstvo dvakrat, da je napolnilo dvorano do zadnjega kotlička. Za Silvestrovo nedeljo so nam podali cerkveni pevci spevoigro »Kovačev študent«, ki je kaj dobro izpadla in so gledalci

V mestu Flemington, ne daleč od Njujorka, se vrši že nad 20 dni ob ogromni udeležbi občinstva obravnava proti Nemcu Hauptmannu, kateremu očitajo, da je ugrabil otroka ameriškega polkovnika Lindbergha. Otroka so našli umorjenega, dasi je prejel ugrabitelj 59.000 dolarjev nagrade, če vrne fantka nepoškodovanega.

Zaloigra v steklenici.

Ribiči neke skupine, ki lovi slaničke, so vlovili v svoje mreže zapечатeno steklenico s pergamentom. Odprli so jo ter izročili listino angleškimi oblastvom. Te so jo prečitale in objavile, da hrani listina poročilo treh ponesrečencev: Grahama, Bluemansa in N. Wenkfielda. Vsi trije so edini preživeli nesrečo ladje, ki se je v septembru 1917 potopila na ameriški obali. Trojica je zapustila ladjo tik preden so jo pogoltnili morski valovi, a steklenico pa je zaprla listino s prošnjo, naj takoj začno iskati njih čoln, ki blodi po morju brez nade, da bi se rešil. Ko so nesrečniki pisali prošnjo za

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Je bila za mladega Lapuha križeva pot od Domitrovičevega mлина pri belem dnevu po cesti v Brežice.

Vest o aretaciji pravega krivca umora bogate starke se je že bila razletela po spodnjih vaseh. Radovedneži so prodajali zijala ob cesti, da bi videli zločinca, ki ni kak potepuški tujec — celo domačin, sin poštenega očeta in dobro stoječega kmeta. Iz vrst gledalcev so letele na vklenjenega pikre opazke, grožnje ter pljunki so se obešali nanj, kakor bi mu bila krivda že dokazana ter ga tirata orožnika samo še na obsodbo za vislice!

Tik pred Brežicami se je preril skozi špalir zijal Majdakov Johan. Položil je polno vrečo kosti na tla in kričal za orožnikoma: »Nedolžnega ženeta v zapor! Ali zandarji nimate oči in ušes?! Pravega morilca boste morali poiskati med boljšimi in ne med tolikanj zaničevanimi rakarji!«

Johan je vpil, da so ga dobro razumeli vsi. Za

5 besede in namigavanja pol bedaka se ni zmenil nikdo.

Ječar breziskega okrajnega sodišča je skrbno zaklenil za Vinkom vrata preiskovalnega zapora, ki je trajal dolgo in je bil mlademu Lapuhu kažipot v nadaljnjem življenju.

II.

Nekoliko pred prevratom so poslali pisca povesti kot za nadaljnjo vojaško službovanje nesposobnega domov v rojstni kraj ob Sotli. Imel sem dovolj prilike, da sem spoznal natančneje rojake, od katerih me je ločil poklic od otroških let naprej. Med drugim sem zvedel od starih očancev, da bi naj bila nekje med vasjo Brezovec in trgom Podsreda v takozvanih Čajnselah v bližini krvavih mlak kar na sredini goščave podzemeljska kapniška jama. Stari ljudje so slišali o jami od prednikov. Za njeno natančno lego ni znal nikdo. Na podobnih ljudskih govoricah je vedno nekaj istine, katero je treba izluščiti iz lupin pravljič.

Pri nas na domu se je mudil tedaj nad 60letni hišni prijatelj Joža Klajnšek. Rodom je bil iz naše

Evharistični kongres v Mariboru 7.-8. IX. 1934.

Te dni je izšla knjiga, ki nam natančno popisuje ves potek veličastnega kongresa v Mariboru ter priobčuje tudi vsa predavanja. Priložene so tudi številne slike te velike manifestacije vse lavantinske škofije. Da bi mogli to lepo knjigo kot trajen spomin nabaviti najširši krogi, je Tiskarna sv. Cirila to knjigo dala za čas do 1. marca 1935 za ceno, ki ne krije niti vseh stroškov. — **Kdor naroči do 1. marca 1935 to knjigo, plača za**

njo samo 12 Din. Pozneje bo stala ta knjiga 16 Din. Nekaj izvodov je tiskanih tudi na boljšem papirju in stane tak izvod 30 Din. Knjigo bomo te dni razposlali na župne urade in si lahko tamkaj vsak pogleda, kako je res lepa oprema in da je tega denarja res vredna. Vsi, ki le zmorete, kupite si ta spomin na evharistični kongres v Mariboru. Knjigo naročite pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5.

vsakega pevca navdušeno spremljali. Kritika je bila le v tem, da je igra bila prekratka, to se pravi, da lepo slovensko pesem obmejni Slovenci radi poslušajo, zato tudi radi obiskujejo predstave v Slovenskem domu, kjer se jim nudi pesem in poštena zabava. Za prihodnjo nedeljo pa čujemo, da se mislijo naši igralci predstaviti z Vombegarjevo komedijo »Voda«. Upamo, da se bodo tudi tokrat dobro odrezali. — Pretekli petek smo položili k večnemu počitku mladega noža Ivana Farazina. Rajni Ivan je bil vedno zelo vnet delavec na prosvetnem polju, načelnik bivšega Orla in dolgoletni cerkveni pevec. Še teden pred svojo smrtjo je pel na grobu svojega prijatelja, a danes se že z njim veseli pri večnem Prijatelju v nebesih. Tvoji tovariši pevci so te spremljali, dragi Ivan, na zadnji poti in z žalostinko ob odprtem grobu želeli: večni mir!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Tukaj imamo nekaj primerov divjih zakonov. Upamo, da še bodo pristojne oblasti zganile in tako javno pohujšanje odpravile! Tukaj je treba prav temeljito pomesti. Otroci se iz takih zakonov potičejo po svetu, sebi in drugim v nadlego.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Kljub sedanjim težkim časom lahko pošljemo v svet poročilo, da imamo na oklicih dva brhka para. Če jih še bomo imeli več, bomo že poročali. — Kakor je že »Slovenski gospodar« javil, je v tukajš-

njem rudniku zasulo rudarja Petra Žižeka. Rajni je bil tih ter miren fant in najboljši delavec v tem rudniku. Pogreb je bil dne 30. januarja ob veliki udeležbi ljudstva. Njegovi tovariši rudarji so mu pri pogrebu svetili z rudarskimi svetilkami. Na pokopališču so se poslovili od rajnega domači g. župnik, delovodja rudnika g. Havlas in pokojnikov tovariši Jožef Horvat. Domači pevski zbor mu je zapel ganljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! — Nedavno so dolgoprstneži obiskali klet Alojza Meška, mlinarja in posestnika v Podgorcih. Odnegli so mu večjo količino vina. Vlomilec so že na sledu. — Tudi pri nas je nekaj udov bratovščine Jeruzalemskega osla.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V sredo dne 23. januarja nas je nekako mrzlično pretreslo poročilo, da je na povratku iz Ptuja težko ponesrečil vsled avtomobilskega sunka naš obče spoštovani in priljubljeni Janez Hebar, posestnik iz Osluševec. Upali smo že, da bo vsled takojšnje pomoči gospodov zdravnikov v ptujski bolnici, kamor je bil takoj po usodepolnem sunku prepeljan, zopet okreval in se vrnil v našo sredino. A že naslednji petek zjutraj je prispelo žalostno poročilo, da je naš dragi ponesrečenec podlegel težkim notranjim poškodbam in se, spreviden s sv. zakramenti, odselil v večnost. Velika žalost je napolnila naša srca, a najtežjo in najbridkejšo bol je občutila

Hebarjeva družina, ki je v pokojniku izgubila plemenitega in dragega soproga ter ljubljeno ga in nad vse skrbnega očeta. Njegovo truplo so prepeljali še isti dan proti večeru iz ptujske bolnice na njegov dom, kjer so ga v zaprti krsti položili na oler. Pogreb blagega rajnika se je vršil v nedeljo dne 27. januarja popoldne. Takoj po 12. uri se je zbrala velika množica pri hiši žalosti, da spremi dragega pokojnika na njegovi zadnji poti. Na domu mu je govoril v slovo župan g. Lah, ki se je poslovil od rajnika v imenu vseh, posebej pa še v imenu občine, katere odhronik je bil rajni več let. Pogreb je vodil ob asistenci dveh č. gg. oo. kapucinov iz Ptuja domači župnik č. g. Josip Rehar, kateri se je ob odprtem grobu v ganljivem govoru spominjal pokojnika kot vzglednega gospodarja, globoko vernega katoliškega moža in vzornega in posnemanja vrednega člana Apostolstva v ož. Domači mešani pevski zbor pod vodstvom č. g. župnika mu je na domu in ob grobu zapel ganljivi žalostinki. Dragi Janko, počivaj mirno v prezgodnjem grobu! Žalujoči Hebarjevi družini naše prav iskreno sožalje!

Medvece-Majšperk. Dne 23. januarja je umrl daleč naokrog znani, spoštovani in vobče priljubljeni dobrotnik posebno revnih g. Mihael Unuk, posestnik v Medvecih, v starosti 61 let. Rajni se je že od 18. aprila lanskega leta ni počutil več zdravega, ko mu je požar uničil gospodarsko poslopje s stroji in orodjem vred. Bil je vrl katoliški mož; v njegovo hišo so zahajali samo katoliški časopisi, pred vsemi seveda »Slovenski gospodar«, ki ga je pokojnik rad čital in tudi drugim priporočal. Bil je mož poštenjak, spoštovan in ljubljen od vsakogar. To je dokazal tudi njegov pogreb, ki se je vršil ob obilni udeležbi ljudstva v petek dne 24. januarja na farno pokopališče v Majšperku. Ob domači hiši mu je spregovoril ganljivo slovo posestnik Štefan Sagadin iz Sesterž. Ob odprtem grobu je rajnemu v slovo zapel cerkveni pevski zbor žalostinko. Za rajnim žaluje žena, sin Jože, hčerki Marija in Katica ter številno sorodstvo. Dragi sosed, počivaj v miru! Žalujočo ženo, sina in hčerki naj tolaži zavest, da tam gori v rajskem zboru združimo se vekomaj...

Polenšak pri Ptuj. Dopisnik vabi vse poštene Polenšane, da se naročijo na najboljši ted-

župnije, po poklicu čevljar in zaposlen dolga leta v veliki tvornici za usnjate izdelke v Gradcu. Za klubkom je nosil znak graškega hribolaznega društva in se je rad ponašal, kako je prehodil vse štajerske planine, plezal po strmih skalnatih stenah nad vratomnimi prepadi in stikal po podzemeljskih votlinah za kostmi v pradobi živečih in izumrlih jamskih medvedov.

Že rajni Joža je bil strokovnjak glede podzemlja in danes bi mu rekli, da je preizkušen — jamar. Njemu sem zaupal ljudski glas o kapniški votlini nekje v hribovju v že beleženi smeri.

Nekega dne sva se opremila z vrvjo, lučjo ter palicama in sva se podala od naše hiše navzgor, da preiščeva ozemlje in mogoče naletiva na jamo, o kateri kroži še danes po spodnjih krajih toliko z ljudsko domišljijo ter dodatki okinčanega.

Na povpraševanja nisva mogla računati. Sva jo pač ubrala na slepo srečo navkreber. Po grabah in preko gričev sva dospela v hosto, kateri pravijo Kostanjevina in to radi kostanjev, med katere so pomešane lepe bukve in tudi neznatno grmovje.

Ob robu Kostanjevine poseda kočarijo že danes

dokaj priletni Paloški Tona. Možakarja sva spraševala, če je kedaj čul o kaki jami nekje tukaj na vrh.

Palošku je bila znana samo ljudska tromba, da bi pa bil on in njegovi pradedje sosedu pravljicne votline, kaj takega niti sanjal ni. Povabila sva ga s seboj in rad se je nama pridružil, ker je imel čas, a brez najmanjše vere v odkritje podzemeljskih skalnatih dvoran.

Ze pri površnem pogledu obširne Kostanjevine me je presenetilo dejstvo, da je v gozdu več tolmunastih udolbin, ki so na dnu zasute in na debelo pokrite z listjem ter trhlím dračjem. Pobočna ravnica, ki je porastena od kostanjev ter bukev, počiva na trdi podlagi iz apnenca. Apnenec in kotline dajo sklepati, da bi se znala kje skrivati votlina.

Začeli smo hoditi križ-kraž po hosti, vsak na svojo roko.

Preiskava se je vršila vročega poletnega dne in je tiščala tudi v gozd soparica. Pri obhodu večjega grma se mi je zdelo, da puhti iz njega mrzlejša sapa. Poklical sem tovariša. Oba sta čutila prijetno hladno iz grmičja. Lotili smo se razgrejanja goščave. Po par korakih smo stali ob robu kotline, ki je imela

pomoč, so imeli samo še za dva dneva živeča in pitne vode. Steklenica je torej 17 let blodila po svetovnih morjih. V tem času so nesrečniki seveda že davno utonili.

Med ljudožrci.

Frank Ives je bil 25 let komisar britske vlade v Nigeriji. Zdaj živi v pokoju in je napisal knjigo z naslovom »Momo in jaz«. Momo je bil Ivesov sluga. Ko je prišel Ives prvič v Nigerijo, je delal kakor vsak komisar. Vladoval je z grožnjami ter pretil s kaznimi in delil včasih kakšne male darove. Kmalu pa je spoznal, da po tej poti ne gre naprej. Videč, da domačini nad vse čislajo meso belcev, je naročil iz Anglije več

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—

Kako si sam izračunam davek Din 4.—

Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjižic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in pristavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

z dekliškim krožkom zapele pred poroko in po poroki pri družbenem obhajilu zno poslovnico pesmico. Po primernem nagovoru duhovoditelja je dala roko in srce sebi enakovrednemu možu, tudi Marijinemu družbeniku iz Stranice, Noner Markotu v večno zvesto življenjsko skupnost. Pri slovesni sv. maši, ki jo je daroval šentjoški g. župnik Čarf Mihael, je vneto prepeval družbeni pevski zbor. Novoporočenca sta skupno z vso Marijino družbo pristopila med sv. mašo k sv. obhajilu. Lep. in spodbudne so take poroke; zato je bila cerkev polna vernikov. Novoporočencema naš najiskrenejše čestitke!

St. Ilj pri Velenju. V nedeljo dne 27. januarja je imela tukajšnja gasilska četa v šoli svojo letno skupščino. Skupščina je bila zelo dobro obiskana. Iz poročil posameznih funkcijonarjev je bilo razvidno, da je četa zelo tempo napredovala in je celo leto marljivo delo-

vala. Inventar gasilske čete se je zelo pomnožil. Gasilci, le tako naprej po začrtani poti! — Popoldne istega dne je gasilska četa priredila v šoli igro »Zaklada«. Prireditev je kljub slabemu vremenu (snežilo je kot za stavo) zelo dobro uspela. Učna soba je bila nabito polna ljudi, kakor ribe v skatlicah so bili. Veliko je bilo tudi tujcev iz drugih krajev. Iskrena van. hvala, da ste prišli v tako slabem vremenu na našo prireditev. Igra »Zaklada« je vzela iz kmečkega življenja. Prav vsi igralci so v splošnem rešili svoje vloge dobro. — Kakor se čuje, bo četa priredila zopet v kratkem igro in sicer malo bolj veselo in živahno. Zato pa že vabi sedaj, da se igre udeležijo vsi domačini in tudi iz drugih krajev: Klepec.

St. Ilj pri Velenju. Sadjarska podružnica je zborovala dne 13. januarja v društveni dvorani. Predaval je g. sreski referent Stropnik o sadjarstvu. Razpravljalo se je ob tej priliki tudi o napravi sadne sušilnice. Podružnici načeljuje posestnik Lovro Glinšek, tajništvo vodi Dolinšek Blaž, blagajno Gril Franc. Pomnožimo število organiziranih sadjarjev tudi v našem sadjarskem okolišu!

Gornjigrad. Smrti se še dobro upiramo, pa vendar je pretekli mesec pobrala že dva. Prva je bila Rozalija Pustoslemšek, takoj za njo pa Franc Matek, brat rajnega lavantinskega prošta Martina Mateka. Oba sta bila že v visoki starosti. Naj počivata v miru, ostalim domačim naše iskreno sožalje! — P. ki smo imeli v tem predpustu že dve. Pripravljenih je še več, vendar jih zadržuje huda gospodarska kriza. — Kakor povsod drugod, obstoja tudi pri nas bratovščina Jeruzalemskega osla, ki ima v svoji sredi celo boljše »naprednjake«, da zastopajo v javnosti njene interese. — Raznih predstav in predstav se v našem mestecu ne manjka, a jih kmečki ljudje ne obiskujejo, ker se vse vrše pod neljubo jim firmo. Tembolj pa se splošno pogrešajo resne in podučne prireditve, ki so prenehale v kaplanijski dvorani z razpustom bivšega katoliškega prosvetnega društva. Na vsak način bi bilo potrebno, da se poži to, kar je še pred dvema letoma tako bujno cvetelo. Saj imamo svojo lastno dvorano in nanovo okusno prenovljen oder. Ali ni škoda vseh onih lepih knjig, ki se praše in plesne v sedanji knjižnici? Mladina jih tako

zelo potrebuje, a ker jih ni, si išče zabave po drugod.

Vransko. Pravijo, če v novem letu ženska prva umrje, da bo potem smrt tisto leto v prvi vrsti pobirala Evine hčere. Res si je božja deklica izbrala za svoji prvi žrtvi v tem letu najprej dve ženski, naenkrat pa je s svojo bridko koso neusmiljeno zamahnila po moški vrsti in pod njenim krutim zamahom sta padla skoraj istočasno dva moža. Torej bo tudi letos šlo po vrsti: nekaj žensk in nekaj moških. Umrli je pretekli teden 82letni prevzitar Matija Radišek iz Ločice. Nekaj ur pred njim pa je zatisnil oči daleč okrog znani in splošno priljubljeni mož Pavel Šmid, po domače Dolinšek iz Zahomec. Rajni je bil kremen katoliški značaj, poštenjak od nog do glave, kakršnih je malo v naši fari. Bog je obilno blagoslovil njegov zakon in mu dal 11 otrok; tri je pa imela vdova, ki jo je poročil, že iz prvega zakona. Štirje so zdaj že poročeni. Pokojnik je bil izvrsten gospodar in je svoj dom vzorno uredil. Gotovo ga je pri tem podpiral ljubi Bog, kateremu je bil rajni s svojo družino z vsem srcem vdan. Hi, tro po ustanovitvi posojilnice je bil izvoljen v njeno nadzorstvo. Rajni je bil tudi navdušen lovec. Zato so mu lovski tovariši na grob poklonili lep venec, kakor tudi posojilnica. V družbi je bil poln zdravega humorja, zato ga je nešteto parov hotelo imeti na gostijah za svojega starešina. Umrli je v starosti 66 let. Njegovega pogreba se je domala udeležila skoraj vsa fara. Cerkveni pevski zbor mu je na grobu zapel lepo žalostinko »Gozdič je že zelen.« Naj počiva v miru in Bog mu boji plačnik za njegova dobra dela.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Po daljšem prestedku skoro dveh let smo imeli na Stefanovo dne 26. decembra zopet gledališko prireditev pri Martinovcu. Vrli homški fantje in dekleta so igrali dve burki in so tako spravili vse številne posetnike v dobro voljo. Za predpust pa pripravljajo naši cerkveni pevci zopet nekaj veselega. Takrat le pridite poslušati! Razrešen je upraviteljstva imovine bivšega prosvetnega društva g. nadučitelj Miro Počakaj. V kratkem času se bo ustanovilo novo prosvetno društvo. Izumrli še ne bomo, saj smo imeli v preteklem letu 37 rojstev, 17 mrličev in 6 porok. Prva se je v letčnjem predpustu poročila marljiva čitateljica dobrih knjig in časopisov ter večletna

Presvetili ter preiskali smo prostorno jamo, ki pelje vedno bolj navzdol in ob rob prepada, po kojega dnu se spušča v slišnih valčkih voda, katera teče in brzi skozi od bogznaj odkod in se prikaže na prosto neznano kje.

Po navpični steni v prepad ni mikalo nobenega. Prepustili smo nasičenje nadaljnje radovednosti mlajšim, ki bodo stikali tamkaj za nami.

Kot spomin na obisk jam si je vzel vsak po eno lobakarsko palico in že smo bili po vrvi zunaj v gozdu.

Sem že omenil, da je bil prijatelj Joža ob odkritju jame star 60 let, Palošek ne veliko manj in radi tega sem tiščal pred razhodom v oba, da sta me poučila iz svojih mladostnih spominov: kedo so bili tobakarji, kod so se klatili in zakaj za božjo voljo so se zatekali v tako skrito podzemeljsko votlino.

Kar sem zvedel v Kostanjevini ob baš po dolgih letih na novo odkriti jami, je v tesni zvezi s povestjo. Popis odkritja jame je bil potreben za boljše razumevanje nadaljnega razvoja vode Lapuhovega Vinka, glavarja obsotlskih rakarjev.

Preiskava o Vinkovi krivdi ali nedolžnosti ni bila enostavna ter kratka. Gradiva za in proti se je nakopičilo toliko, da ga je preiskovalni sodnik, kateremu se ni mudilo nikamor, zmagoval počasi. Bogznaj koliko prič je bilo zaslišanih. Zapiski izpovedb raznih oseb iz Hrvaške so lezli polzevo pot, predno so dospeli v Brežice.

Osumljenec sam je bil izprašan o zadevah, o položajih in o sestankih z osebami, katere so mu bile povsem neznane. Tudi za krepko mladega človeka, kakor je bil Lapuh, ni malenkost, če ga trpinčiš ter mučiš neprestano z izpraševanjem ter nastavljanjem besednih pasti. Treba paziti na vsako besedo, katero da obdolženec na zapisnik. Gorje, če se križajo ter si nasprotujejo njegove izjave. Preiskovalni sodnik ima vse pred seboj zabeleženo črno na belem; osumljeni mora dajati vedno nove odgovore in mu je pri tem skrajno težavnem poslu edina opora spomin.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

sebnih avtomobilov. S temi vozili namerava Frobenius prepotovati osrednjo Saharo (puščava v Afriki) in ekvatorski del vzhodne Afrike. Trenotno proučuje Frobenius predzgodovinsko civilizacijo Norveške, Švedske, Južne Afrike, Abesinije in Palestine. Po vseh teh deželah ima svoje sotrudnike. Po dosedanjih uspehih raziskovanja je Frobenius prepričan, da pravir vse civilizacije in zibelj človeštva ni bila Azija, marveč Afrika.

330 let staro vino.

Najstarejša vinsko-kletarska trdka na Poljakem »Fakir« je v letu 1934 prodala svoje stare zaloge vina. Bila so to vina iz leta 1610 Vse seve v Ameriko.

članica bivšega prosvetnega društva Francka Cizej, po domače Zvonarjeva iz Radmirja, z Matevžem Zavolovškom iz Smartna ob Dreti. V novem stanu ji želimo mnogo sreče! — Dne 20. januarja smo ob veliki udeležbi položili k večnemu počitku Janeza Cajner, po domače: Poláška, kmeta na Homcu, starega 63 let. Skozi daljšo dobo je bil odbornik občine Kokarje in član šolskega sveta pri Sv. Frančišku. Naj počiva v miru!

Smarjo pri Jelšah. Imamo še precej mlo zimo, razen par dni v januarju, ko je nekoliko hujše pritiskalo. Pa saj pravijo stari ljudje, da zima in šibra nikdar ne šenka. Pa prej bi še bilo prvo kot drugo. Davek s svojimi visokimi zahtevami gre svojo pot naprej. Ne vpraša, kakšna je bila letina, ali je bila dobra ali slaba, za davek mora biti! Da minulo leto ni bilo rožnato, je dokaz v tem, ker bi bilo treba tuk. občini priskrbeč najmanj 8 vagonov koruze, da bi ljudje po nižji ceni prišli do potrebnega vsakdanjega kruha. Precej se v zadnjih letih dela pri nas za to, da bi se sadjarstvo dvignilo na višjo stopinjo, kakor je že po 'rugih krajih. Gotovo bi dosegli boljši dobiček, kak v vseh drugih panogah kmetijstva. V sadjarstvu je še veliko dela, preden pridemo do pravega uspeha, z dobro voljo pa bi se doseglo tudi to. G. inž. Jenčič je imel kratko predavanje na Svečnico o razvoju kaparja, ki je najhujši sovražnik češpljevih nasadov. Razen češpelj so že napadene tudi jabolka in hruške, kakor tudi vinska trta. G. inženier je natančno razložil razvoj kaparja in kakšno škodo napravi. S povečalnim steklom je pokazal kaparja na češpljevih vejicah, ki jih je prinesel s seboj, kakšen da je škodljivec v sedanjem stanu in kako močno so napadene posar zne veje. Priporočal je razna sredstva, ki so se v praksi izkazala kot najbolj učinkovita proti vsem kaparjem in nštetnim drugim škodljivcem sadja. Skozi povečalno steklo so si udeleženci predavanja lahko ogledali, s kom imajo opraviti. Da res, ni dovolj, da se samo vidi, treba je tudi pregledati, koliko je teh škodljivcev in gledati, da se jih uničuje: je rekel g. inž. Jenčič. Res je treba gledati, da si vsaj ohranimo še mlade češplje, kolikor jih še imamo. G. Jenčiču pa na tem mestu izrekamo najlepšo zahvalo za njegove prepričevalne nauke. Kdor želi pojasnila, naj se pri njem oglasi.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dne 26. januarja nas je za vedno zapustila gospa Čonč Terezija, rojena Čeček, posestnica v Rogaški Slatini. Pokojnica je bila prijazna, ljubezniva in ugledna žena, vzorna gospodinja, znana daleč na okrog. Umrila je vsled srčne hibe, sprevidena s sv. zakramenti, v starosti 77 let. Zapušča hčerko Regino, trgovko, ter nežno, srčno ljubljeno vnukinjo Nadico in globoko žalostnega, 81letnega soproga. Pogreb se je vršil 28. januarja iz Rogaške Slatine v rodniško grobnico k Sv. Trojici. Kljub slabemu vremenu so se pogreba udeležile velike množice ljudstva. Tudi vsa slatinska inteligenca je bila na sprevedu zastopana, da izkaže svojo zadnjo čast in se tako nekako oddolži za slugam pokojnice. V odprti grobnici smo videli dve krsti, v katerih počivajo ostanki pokojničnih otrok, sina Viktorja, bivšega trgovca v Rogaški Slatini, umrlega dne 14. 9. 1935, in hčerke Marije, umrle dne 5. 12. 1931. Obe krsti so razmaknili ter položili pokojnico v sredino, da počiva sedaj v krogu svojih tako ljubljenih otrok. Preden so se zaprla groba vrata, je g. nadžupnik Julijan Vajda v prisrčnih besedah začrtal velike vrline pokojnice. Pevci, ki so ob hiši žalosti zapeli »Spomladi vse se veseli«, so zapeli »Vigred se pomravlja. Rajni naj da Bog obilno plačilo za vsa

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«
»Naš dom«
»Nedelja«
»Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
»Rafael«.

njena dobra dela! — V posebno snežnih in metežnih dneh imajo tukajšnji smučarji posebno veselje na visokem Boču. Pa kaj bi se ne počutili dobro, saj so večinoma mladi in zdravi in veseli. — Kandidatov za sedmi sv. zakrament nam letos primanjkuje, gotovo je temu kriva gospolarska kriza.

Sv. Ema pri Pristavi. Dne 23. januarja zjutraj je za vedno zatisnil svoje oči dober oče in dober gospodar, ugleden faran Anton Gobec, ki je daleč naokoli bil poznan kot izvrsten zidarski mojster. Bil je šaljiv, vedno veselega in blagega srca. Dosegel je visoko starost 84 let. Pogreb se je vršil dne 25. januarja predpoldan ob jako veliki udeležbi dobrih prijateljev ter sosedov od blizu in daleč, posebno pa ob navzočnosti dobrih sinov in hčera, ki so prihiteli iz Maribora, Ljubljane in Varaždina, da dragemu očetu skažejo poslednjo čast in izpričajo svojo ljubezen. Šentemski moški pevski zbor pod vodstvom g. organista je zapel na domu žalosti in na pokopališču pretresljive žalostinke. Rajnemu očetu blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

Sv. Ema. Po kratki tridnevni boleznii je mirno v Gospodu zaspala za vselej v starosti 64 let posestnica Krivec Antonija v Virovcah. Rajna je bila skrbna gospodinja, dobra mati svojim otrokom. V življenju je pretrpela več hudega kot dobrega, toda vse je prenašala z vdanostjo v voljo Božjo. Upamo, da uživa na onem svetu boljše plačilo!

Sv. Ema pri Podčetrniku. Umril je 24. januarja dober in vzgledni gospodar Anton Krašovec, ki je posedoval veliko posestvo v Podčetrniku in tudi v fari Sv. Eme. Pogreb se je vršil dne 26. januarja popoldne ob nenavadno veliki udeležbi. Na pokopališču Marije na Pesku je spregovoril prisrčne tolažilne ter vzpodbudne besede domači g. župnik Pirc. Rajnega je težka bolezen mučila 10 let, zadnji dve leti je bil priklenjen na postelj; trpel je vse z vprav Jobovo potrpežljivostjo. Dokler je bil zdrav in krepak, je bil izvrsten gospodar ter se je tudi vedno briga za javno življenje. Odločen nasprotnik je bil vsemu, kar je bilo protivno katolištvu in slovenstvu. V njegovo hišo so prihajali samo katoliški listi, med njimi »Slovenski gospodar«. Bog daj našemu narodu mnogo takšnih mož! Trajen mu spomin! Preostalim naše sožalje!

Pilštanj. Umril je dne 23. januarja Janez Bokalič, posestnik v Lesičnem, v 78. letu. Sodeloval je svojčas pridno pri občini, v šolskem svetu, pri izobraževalnem društvu in pri cerkvenem petju. Bil je duhovit mož in vesele narave, prijeten v vsaki družbi. Bil je mož trdne vere ne samo doma, ampak tudi povsod v javnem življenju. Velik prijatelj »Slovenskega gospodarja« in vohče katoliškega časopisa, ga je tudi rad drugim priporočal. Posebno je pri vsakih volitvah neustra-

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otožnost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjuje, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

šeno delal za može, ki so zvesti veri in slovenskemu ljudstvu. Zato je tudi kot značajan mož bil poznan in spoštovan daleč na okrog. Gotovo se ga še spominjajo vsi gg. duhovniki in učitelji, ki j'm je tako rad postregel s svojo bistro malo kobilico in malim vozičkom. Vsak se še rad spominja na kratkočasnega »Hoffijakerja«. Lep pogreb je pričal, kako je bil splošno priljubljen. Svetila mu večna luč!

Marijagradec pri Laškem. Delavci na železniški progi med Zidanim mostom in Celjem so se s pismeno prošnjo obrnili na prizadete občine, da iste posredujejo pri ravnateljstvu državnih železnic v zadevi večje zaposlitve. Že več let se pri državni železnici uvaja praksa, da se za nekaj mesecev v letu vzame večje število delavcev, ki v naglici opravijo najnujnejša dela. Tako smo videli lansko leto, da je bilo zaposleno večje število delavcev v mesecu novembru, ko se je delalo tudi ob nedeljah, kar je vzbujalo javno pohujšanje. Gotovo so med temi časno najetim delavci tudi nekateri prav potrebni zasluzka, vendar pa tudi več takih, ki bi brez tega tudi izhajali. Ko pa zmanjka kredita, so delavci odpušteni, a ne samo ti časno najeti, ampak tudi stalni progovni delavci, ki so v službi železnice 10 do 20 let, delajo potem skozi celo leto samo po 15 do 18 dni na mesec. Z ozirom na to, da je plača itak nizka, vrhutega pa še praznovanje in sicer stalno, so ti delavci pravi reveži. Večinoma morajo skrbeti za družine, ker so pač računali na stalno službo pri železnici; zaslužijo pa sedaj na mesec po 300 Din! Kako naj preživljajo in oblačijo sebe in družino? Občinski odbor občine Marijagradec je na svoji seji dne 27. januarja sklenil tozadevno vlogo na pristojno oblast, naj se stalni progovni delavci stalno zaposlijo.

Sv. Rupert nad Laškim. Vojska ni vzela junaka, a smrt ga je pobrala nenadoma: vrlega našega moža Alojzija Mraza, po domače Markca v Modrču. Popolnoma zdrav je kot skrben gospodar imel roke vedno pri delu; tako tudi v sredo dne 16. januarja, ko je v domači sobi sestavljal neko leseno posodo. Naenkrat se zvrne proti tlom, in brez glasa po kratkem smrtnem boju izdihne svojo dušo. Groza pretrpe prestrašeno ženo in otroke, skušajo mu pomagati, a vse zaman; močen mož, v najlepših letih, 51 let star, je bil v trenutku mrtev; zadela ga je kap. Nenadoma ga je Gospod poklical, a smrt ga ni iznenadila, ker je bil vedno pripravljen. Kot mož apostolstva je skoro dve leti vsako prvo nedeljo v mesecu klečal pred obhajilnim oltarjem in vzgledno prejel vir moči, Jezusa v sv. obhajilu. Osem otrok in med njimi še štiri nedoroščili, in žalujoča žena so se s silnim jokom in plakanjem poslovili od nepozabnega očeta, ko smo ga v velikem spremstvu v petek dne 18. januarja položili v hladni grob. Domači fantovski pevski zbor mu je v cerkvi in ob odprtem grobu zapel pretresljive žalostinke, župnik mu je spregovoril slovo. Vrli, zavedni, krščanski mož, počiva v miru; vsem žalujočim svojem iskreno sožalje! — Dne 20. januarja pa je umrl v Kraljevcih Mraz Franc, star 63 let, po dolgem hiranju. Tudi njega je smrt nenadoma pobrala, a tudi on je bil pripravljen za odhod.

Jurklošter. Gibanje prebivalstva v Jurkloštru leta 1934: rojenih: dečkov 31, deklic 16, skupaj 47, nezakonski 4. Umrlih: moških 15, ženskih 11, skupaj 26. Najstarejši med njimi, Galof Ivan, je štel že 82 let. Od umrlih je bilo 11 otrok pod 1-letom. Poročenih je bilo 10 parov. Bolnikov je bilo previdenih 24, obhajanih pa 3250, za 600 več kot lani. Župnija šteje 1190 duš.

Letalka Amalija Earhart (desno) je kot prva ženska čisto sama preletela Tihí Ocean. Dvignila se je v zrak v Honolulu na Havajskem otočju in se je spustila srečno na zemljo v Oaklandu v Kaliforniji.

„Počakaj še ...“

Japonsko dušo od davna preveva globoka otožnost, ki je že nešteto ljudi, — mlade in stare — moške in ženske — pognala v prostovoljno smrt, v obliki junaškega harakirija (razparanje trebuha). Japonci so vedno visoko cenili pogum, da kdo vrže od sebe življenje kot bridek sad. Kristjanu je tako misljenje in čuvstvovanje tuje.

Samomori, ki so se v zadnjih letih kopičili na Japonskem, pa se tudi ne dajo več pojasniti s starim samurajskim junaškim duhom. Zdi se namreč, da je nekaka samomorilska kuga napadla japonsko mladino in ženstvo, med katerima je največ samomorov.

In tu je posegla vmes japonska žena: Nebu-Jo. 15 let se že posveča reševalnemu delu. V Sumi, predmestju Kobe, je našla posebno obsežen delokrog. Zdi se, kakor da bi imela nenavadno lepa pokrajina do utrujenih in smrti željnih posebno privlačno moč. Tudi vlada je poskušala, da bi zajezila samomorilsko norost in je postavila na nevarnih mestih straže. Kljub temu je bilo v enem samem letu še 179 samomorov.

Gospa Nebu-Jo je na svojo roko postavila pet velikih plošč z napisi, ki so ponoči električno razsvetljeni: »Počakaj še! Govori z gospo Nebu-Jo!« Sledi natančen naslov. In prihajali so trumoma, večinoma ženske, ženske brez doma, brez prijateljev, brez veselja: nezakonske matere, izgubljene hčere ter bridko nesrečne zakonske žene. Gospa Nebu-Jo je vedno našla kak izhod. Po njenem prizadevanju se med tem ustanovili domovi za ljudi, ki jih je življenje globoko razočaralo: tu najdejo zavetje, dokler spet ne najdejo trdne življenjske poti pod nogami. Okroglo 10 tisoč obupanih žena je našlo v teku let pri tej plemeniti ženi svet in pomoč.

V mladih letih gospe Nebu-Jo so še bili časi, ko je igrala ženska na Japonskem skrajno podrejeno vlogo. Novorojeno hčer je gledal oče postrani »kot gnilo jajce«, to je kot vir stroškov ter dolgov. Vse njeno življenje je stalo pod eno samo zapovedjo brezpogojne pokorščine in to ne samo nasproti možu, ampak tudi proti sinovom. Danes je sicer že precej drugače, japonska žena si more kruh služiti v tovarni in trgovini, kot učiteljica v šoli ali kot uradnica. Gospa Nebu-Jo, ki je zgodaj postala vdova in s morala sama služiti svoj kruh, pozna stisko življenja in svetovati tistim, ki so izgubili pot.

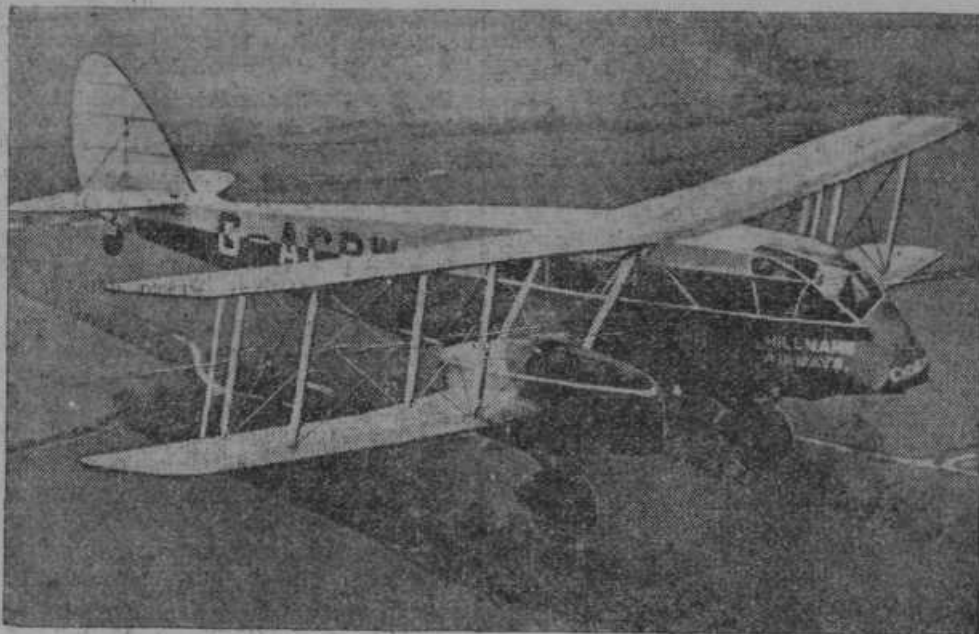
Redek slučaj spalne bolezni.

Pred 70 leti so opazovali v Parizu res izreden slučaj spalne bolezni. 18letna deklina, zdrava in močna, je srečno prestala lažje možgansko motenje. Kmalu nato je prespala 40 dni. Z 21. letom se je poročila. Po srečno prestali žlečodni bolezni je zapadla spanju, ki

je trajalo 50 dni. V času spanja se ni ganila in je kazala za zunanji svet popolno neobčutljivost. Njeno mišičevje je bilo v neprestanem krču. Štiri leta po omenjenem drugem spanju in sicer na velikonoč leta 1862, so jo našli zopet spečo. Tretje spanje je trajalo 1 leto ter se je zbudila marca leta 1863. Še danes stoji moderno zdravilstvo v očigled temu zgodovinsko dokazanemu slučaju spalne bolezni kot pred popolno uganko.

Biserno poroko sta obhajala v Ptujju Jurij in Marjeta Kuhar, ki sta 55 let naročnika »Slovenskega gospodarja«.

Zgoranje letalo je prevažalo iz Francije na Angleško za poldrugo milijardo dinarjev zlata. Zlato je popadalo med vožnjo iz letala, vendar so zlati dež že izsledili in pobrali.

Največjo in najboljšo urejeno bolnico so otvorili v Parizu.